

دستورالعمل تألیف، ترجمه و تصنیف کتاب در انتشارات علمی دانشگاه آزاد اسلامی - واحد تهران جنوب

در راستای سیاستهای کلان دانشگاه آزاد اسلامی و بهمنظور ارتقای کیفی و افزایش سطح دانش، بینش و مهارت دانشجویان، دستورالعمل چاپ کتاب تألیف، ترجمه و تصنیف به شرح زیر جهت اجرا ابلاغ میشود:

تعریف تألیف: مجموعه‌های از داده‌های علمی و نظریات پذیرفته‌شده که براساس تحلیل جدید و با ترکیب مبتکرانه و خلاق سازماندهی شود.

ویژگی کتابهایی که میتوان نام تألیف بر آنها نهاد و انتشارات واحد از چاپ آنها استقبال میکند:

۱. زمینه استفاده: کتاب درسی باشد (یعنی سرفصلهای درسی مربوط را پوشش دهد)؛
۲. نوآوری: بهطوری که محتوای کتاب حیطة دانش دانشجویان را افزایش دهد و به کسب مهارت منجر شود؛
۳. ضرورت: کتاب مشابه و با کیفیت لازم در آن زمینه وجود نداشته باشد؛
۴. حجم مطالب: با توجه به زمان، مقطع آموزشی و سطح توانایی دانشجویان، متناسب باشد؛
۵. محتوای اثر از توالی و انسجام مناسب برخوردار باشد؛
۶. ارجاعدهی: امانت رعایت شده باشد (ارجاعات نقل قولهای داخل متن مستند و آدرسها درونمتنی داده - شود)؛ اطلاعات کامل کتابشناختی مأخذ در پایان کتاب در کتابنامه استفاده شود؛
۷. فصلبندی مناسب داشته باشد؛
۸. اثر ویرایش علمی شده باشد (از جهات تخصصی و موضوعی ابهامات و اشکالات برطرف شده باشد)؛
۹. اثر ویرایش ادبی شده باشد (شامل اصلاحات دستوری و نگارشی، نشانگذاری، پاراگرافبندی، فهرستها، بررسی پانوشتها، ارجاعات، کتابنامه، نمودارها، جدولها، و شکلها بدون تغییر محتوای علمی)؛
۱۰. اثر ویرایش فنی شده باشد (رعایت اصول تایپ مانند نوع و شماره قلم، نقطهگذاری ارجاعها، کنترل فهرستها، بازبینی مقدمهها و درستی‌نویسی واژهها)؛
۱۱. حروفچینی متن برطبق دستورالعمل حروفنگاری و صفحه‌آرایی کتاب بر روی سایت دانشگاه به نشانی www.azad.ac.ir درقسمت اساتید، سرویس پژوهشی و انتشارات علمی انجام شده باشد؛

۱۲. الگوها و استانداردهای نگارش رعایت شده باشد (از جمله در جدولها، نمودارها، مأخذ، زیرنویس و فرمولها).

۱۳. اصول مهم از جهت محتوایی (سودمندی، علاقه، اعتبار، اهمیت، قابلیت یادگیری و ساختار دانش) رعایت شده باشد؛

۱۴. حداقل ۳ مورد از ارجاعهای تألیفی نتیجه پژوهشهای مؤلف در زمینههای مرتبط با محتوا باشد؛

۱۵. خلاصه مفاهیم اصلی هر فصل در پایان آن فصل آورده شود؛.

۱۶. هدف از تألیف کتاب در پیشگفتار، تیترا و موارد آن در متن آورده شود؛

۱۷. مطالب و فعالیت‌های پیشنهادی در کتاب درسی باید بر اساس برنامه مشخص و هدفهای آموزشی معین باشد؛

۱۸. از منابع و مأخذ، مرتبط با محتوای اثر، نزدیک به تاریخ انتشار کتاب (ترجیحاً ۲ تا ۵ سال اخیر) استفاده شده باشد؛

تعریف ترجمه:

ترجمه عبارت است از برگردان متنی از زبان مبدأ به زبان مقصد با حفظ محتوای کامل ساختار کتاب اصلی؛

ویژگی کتابهایی که میتوان نام ترجمه بر آنها نهاد و انتشارات واحد از چاپ آنها استقبال میکند:

۱. زمینه استفاده: کتاب درسی باشد، سرفصلهای درسی را پوشش دهد (از ترجمه کتابهای مرجع و کمک آموزشی و غیردرسی خودداری شود)؛

۲. از ترجمه کتابهایی که بخش عمده متن آن را روابط ریاضی و شکلها و جداول تشکیل میدهند (مانند Handbook ها) خودداری شود.

۳. از آخرین ویرایش کتاب ترجمه شده باشد (از انتشار آخرین چاپ کتاب بیش از ۳ سال نگذشته باشد)؛

۴. ناشر کتاب اصلی، معتبر باشد؛

۵. مؤلف کتاب اصلی شناختهشده و پژوهشگری برجسته در موضوع کتاب باشد؛

۶. موضوع کتاب مرتبط با رشته تخصصی مترجم و یا مترجم موضوع کتاب را تدریس کرده باشد (به تشخیص شورای تخصصی انتشارات علمی)؛

۷. کسب موافقت از صاحب اصلی کتاب به عهده مترجم است؛

۸. عنوان کتاب ترجمه دقیقاً با عنوان کتاب اصلی منطبق باشد؛

۹. سبک نویسنده در متن ترجمه حفظ شده باشد؛
۱۰. از واژه‌های درست و دقیق به جای واژه های متن اصلی استفاده شده باشد؛
۱۱. جدول و نمودارها به زبان فارسی ترجمه شود؛
۱۲. عنوان جدولها در بالا و شرح نمودارها و عکسها در پایین آنها آورده شود؛
۱۳. از ترجمه تحت‌اللفظی و آزاد خودداری شود؛

تعریف تصنیف:

اثری است برآمده از ذوق، تجربیات، پژوهشها، دیدگاهها و نوآوری علمی صاحب اثر پیرامون یک موضوع خاص، همراه با تقریر، تشریح، حاشیه‌نویسی و تنظیم گفتارهای علمی صاحب اثر و افزودن حواشی و تعلیقات ضروری.

در اثر تصنیفی، نویسنده باید در فهرست مراجع به تعداد قابل توجهی از آثار معتبر انتشار یافته خود در مجلات و کنفرانسهای بین‌المللی و ملی ارجاع دهی نماید.